

Sygn. akt II CK 494/03

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 5 listopada 2004 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Mirosław Bączyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Zbigniew Strus

SSA Wojciech Kościółek

Protokolant Anna Banasiuk

w sprawie z powództwa T.Z. i S.Z. wspólników spółki cywilnej „O.”

przeciwko „W.” Spółce Akcyjnej

o zapłatę 25.784,41 zł,

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Cywilnej w dniu 5 listopada 2004 r.,

kasacji powodów od wyroku Sądu Okręgowego w Ł.

z dnia 1 sierpnia 2003 r., sygn. akt [...],

**oddala kasację; zasądza od powodów na rzecz pozwanego
kwotę 1200 zł (tysiąc dwieście) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Powodowie – T. i S.Z. – wspólnicy Spółki Cywilnej „O. domagali się od pozwanego ubezpieczyciela - S.A. „W.”- odszkodowania ubezpieczeniowego w wysokości 25.684,41 zł z odsetkami z tytułu zawartej między stronami umowy ubezpieczenia. Odszkodowanie to obejmowało koszty najmu, tzw. autokaru zastępczego, przez czas trwania naprawy uszkodzonego w wypadku autokaru powodów.

Sąd Rejonowy zasądził solidarnie na rzecz powodów dochodzoną kwotę po ustaleniu następującego stanu faktycznego.

Strony łączyła umowa ubezpieczenia autocasco, obejmująca autokar należący do powodów. W dniu 9 maja 2001 r. doszło do wypadku drogowego, w wyniku którego nastąpiło uszkodzenie ubezpieczonego pojazdu, m.in., szyby przedniej. Tego samego dnia powodowie zgłosili fakt poniesienia szkody pozwanemu ubezpieczycielowi, kontaktowali się również z przedsiębiorstwem „E,” w celu zamówienia nowej szyby przedniej do uszkodzonego autokaru. Przedsiębiorstwo to przyjęło zamówienie na sprowadzenie z Niemiec szyby do pojazdu powodów w dniu 17 maja 2001 r. Ustalono, że cena będzie wynosiła 4.700 marek. O cenie tej poinformowany został pracownik ubezpieczyciela zajmujący się tzw. likwidacją szkody, ale proponował powodom, aby poszukali tańszej części zamiennej. Powodowie kontaktowali się w związku z tym z innymi przedsiębiorcami (dwoma), ale nie mogli uzyskać wspomnianej szyby po niższej cenie. Po ponownym kontakcie z przedsiębiorstwem „E.” wystawiono dla powodów fakturę pro forma w dniu 18 czerwca 2001 r. W dniu 27 czerwca 2001 r. pozwany dokonał przelewu na rzecz powodów kwoty 5.000 zł zaliczki na kupno szyby. Ostatecznie nowa szyba do uszkodzonego pojazdu została przywieziona z Niemiec i zainstalowana w autokarze w dniu 18 lipca 2001 r. Pozwany ubezpieczyciel wypłacił powodom kwotę 3501,85 zł obejmującą koszty wynajęcia przez powodów tzw. zastępczego autokaru z kierowcą za okres 10 dni. Powodowie domagali się natomiast zwrotu kosztów najmowania takiego autokaru w okresie odpowiednio

dłuższym, tj. od dnia 21 maja 2001 do dnia 15 lipca 2001 r. Żądanie takie spotkało się z odmową pozwanego.

W ocenie Sądu Rejonowego, przedmiot sporu ograniczał się do czasu trwania najmu pojazdu zastępczego wykraczającego, według pozwanego, poza granice adekwatnego związku przyczynowego. Sąd Rejonowy nie podzielił tego stanowiska pozwanego ubezpieczyciela i przyjął odpowiedzialność pozwanego za szkodę obejmującą koszty najmu autokaru zastępczego za cały okres naprawy uszkodzonego pojazdu powodów (okres zakupu i wmontowania nowej szyby przedniej).

Apelacja pozwanego została uwzględniona i Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w pkt. 1 i 4 i oddalił powództwo. Sąd ten podzielił stanowisko skarżącego i uznał, że normalny związek przyczynowy obejmuje tylko koszty najmu tzw. autokaru zastępczego jedynie w okresie dziesięciu dni, tj. od dnia 10 maja do dnia 20 maja 2001 r. Już 8 dni po wypadku (17 maja 2001 r.) odpowiednia szyba została znaleziona na rynku niemieckim przez przedsiębiorstwo „E.”. Dlatego właśnie nie brak takiej szyby był przyczyną opóźnienia w wykonaniu naprawy dopiero w dniu 18 lipca 2001 r., ale działanie powodów już po znalezieniu właściwej szyby na rynku niemieckim.

W kasacji powodów zarzucano naruszenie art. 361 § 1 k.c. w wyniku przyjęcia, że szkoda objęta żądaniem pozwu, nie pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym z dnia 9 maja 2001 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zasadniczym zagadnieniem w niniejszej sprawie nie jest fakt istnienia związku przyczynowego między wypadkiem komunikacyjnym a kosztami najęcia tzw. autokaru zastępczego na czas jego naprawy (w postaci wstawienia nowej szyby przedniej). Istnienie takiego związku zostało już bowiem przesądzone w orzeczeniach obu Sądów. Spór koncentrował natomiast się na tym, jak daleko można było zakreślić zakres tego związku, co decydowało jednocześnie o możliwym rozmiarze obowiązku naprawienia szkody przez ubezpieczyciela. Dlatego w tym kontekście należało rozważyć zarzut naruszenia przepisu art. 361 § 1 i 2 k.c. Należy zwrócić także uwagę na to, że ubezpieczyciel nie kwestionował

podstaw swojej odpowiedzialności, aczkolwiek w ustaleniach Sądu pierwszej instancji (nie skorygowanych przez Sąd Okręgowy) znalazło się nieściśle stwierdzenie, że powodowie wywodzili swoje roszczenie „z ubezpieczenia autocasco” (chodziło zapewne o roszczenie w związku z ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej).

Sąd Najwyższy rozpoznający kasację związany jest ustaleniami faktycznymi dokonanymi przez Sąd drugiej instancji (art. 393¹¹ § 2 k.p.c.). Powodowie nie kwestionowali w kasacji ustaleń faktycznych. Dlatego nie może być brane w postępowaniu kasacyjnym pod uwagę stwierdzenie skarżących, iż „pracownik pozwanego nie wyraził zgody na zakup szyby znalezionej przez powodów za pośrednictwem firmy „E.” (...) i polecił im szukanie tańszej szyby” (s. 4 kasacji). W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku stwierdzono bowiem tylko to, że „powodowie, kierując się sugestiami likwidatora pozwanego, podjęli poszukiwania tańszej szyby” (s. 5 uzasadnienia).

Niewątpliwie koszty najęcia samochodu zastępczego pozostawały, jak stwierdzono, w normalnym związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym w dniu 9 maja 2001 r. Koszty takie obejmować mogą tylko okres konieczny i niezbędny do przeprowadzenia naprawy uszkodzonego pojazdu, jeżeli pojazd ten nadawał się do naprawy w wyniku zakupu części nowej i zamontowania jej do samochodu. Nie można zatem rozciągać takich kosztów na cały, faktyczny okres naprawy samochodu. W świetle dokonanych ustaleń faktycznych, Sąd Okręgowy trafnie oznaczył przebieg normalnego związku przyczynowego, wyznaczającego zarazem zakres usprawiedliwionego odszkodowania ubezpieczeniowego. Zwrócił bowiem uwagę na to, że już w dniu 17 maja 2001 r. stosowna (nowa) szyba do uszkodzonego pojazdu powodów została odnaleziona na rynku niemieckim przez polskie przedsiębiorstwo działające w kraju. Istniała już zatem realna możliwość nabycia i instalacji takiej szyby w reperowanym autokarze oraz wystąpienia do pozwanego ubezpieczyciela o skompensowanie kosztów najmowania tzw. zastępczego pojazdu. Tymczasem powodowie kontynuowali dalsze poszukiwania tańszej szyby, co spowodowało znaczne wydłużenie czasu naprawy pojazdu i konieczność dłuższego korzystania z pojazdu najętego od innej osoby. Należy zatem podzielić ocenę Sądu drugiej instancji, że to nie fakt braku szyby

w odpowiednim czasie był przyczyną wydłużenia naprawy (z koniecznością korzystania z najętych pojazdów), ale działania samych powodów poszukujących odpowiedniej, ale tańszej szyby za pośrednictwem innych polskich przedsiębiorstw. Nie ma przy tym znaczenia to, że likwidator sugerował powodom poszukanie tańszej szyby (części zamiennej), ponieważ - jak już stwierdzono - sugestia ta nie miała charakteru wiążącego dla powodów.

Z przedstawionych względów Sąd Najwyższy oddalił kasację powodów jako nieuzasadnioną (art. 393¹²) k.p.c. O kosztach postępowania orzeczono stosownie do art. 98 i art. 108 § 1 k.p.c.